

Olje- og energidepartementet

Oppdragsbrev til Enova SF for 2017

INNHold

1	Innledning.....	2
2	Mål.....	2
3	Særskilte oppdrag	2
3.1	Horisont 2020.....	2
3.2	Biogass	2
4	Andre forutsetninger og krav	3
4.1	Energi- og klimateknologi og Energi21	3
4.2	Koordinering med andre aktører	3
4.3	Kommunikasjon og informasjon.....	3
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	3
5.1	Halvårsrapport.....	3
5.2	Risiko- og vesentlighetsvurderinger	3
5.3	Årsrapport	4
5.4	Kontroll og oppfølging av tilskudd.....	4
5.5	Rapportering av statsstøtte	4
5.5.1	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte	4
6	Budsjett og fullmakter	4
6.1	Energifondet.....	5
6.1.1	Administrasjon	5
6.2	Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer	6
7	Plan og budsjett for 2018.....	7
7.1	Administrasjon	7
7.2	Budsjett og plan for Energifondet.....	7
8	Tildeling.....	7

1 Innledning

Olje- og energidepartementet viser til Prop. 1 S (2016-2017) og Innst. 9 S (2016-2017). Departementet har på dette grunnlag, og avtalen mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet, utarbeidet et oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gir de økonomiske rammene for Enova SF i 2017 og en nærmere beskrivelse av mål, oppdrag og rapporteringskrav.

Enova skal innenfor sitt virkeområde være rådgiver for Olje- og energidepartementet.

2 Mål

Enova og Energifondets formål er formulert i styringsavtale mellom Olje- og energidepartementet og Enova av 14. desember 2016 om forvaltningen av midlene fra Energifondet for perioden 2017 til 2020, jf vedlegg 1. Enova skal bidra til reduserte klimagassutslipp og styrket forsyningssikkerhet for energi, samt teknologiutvikling som på lengre sikt også bidrar til reduserte klimagassutslipp.

Det er formulert følgende delmål i avtalen. Enova skal fremme:

- a) Reduserte klimagassutslipp som bidrar til å oppfylle Norges klimaforpliktelse for 2030.
- b) Økt innovasjon innen energi- og klimateknologi tilpasset omstillingen til lavutslippssamfunnet.
- c) Styrket forsyningssikkerhet gjennom fleksibel og effektiv effekt- og energibruk.

Enova skal etablere virkemidler med sikte på å oppnå varige markedsendringer. Energieffektive og klimaeffektive løsninger bør på sikt bli foretrukket uten støtte. Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

I styringsavtalen er oppdraget nærmere konkretisert med blant annet målindikatorer, rammer for virkemidlene, samt særlige vilkår på enkelte områder, jf. avtalens punkt 6, 7 og 8.

3 Særskilte oppdrag

3.1 Horisont 2020

Enova skal ha en sentral rolle i oppfølgingen av den norske deltakelsen i Horisont 2020. Oppfølgingen skal skje i samarbeid med Norges forskningsråd som har hovedansvaret for å følge opp Horisont 2020 fra norsk side.

3.2 Biogass

Departementet ber Enova utrede barrierene for økt utnyttelse av biogass i transportsektoren, herunder ulike modeller for å støtte infrastruktur og utrullingsprosjekter for biogassforsyning og -kjøretøy. Enova skal oversende utredningen til departementet innen 15. august 2017.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Energi- og klimateknologi og Energi21

Energi21 er den nasjonale strategien for forskning, utvikling, demonstrasjon og kommersialisering av ny energiteknologi, utarbeidet gjennom et samarbeid mellom næringsliv, forskningsmiljøer og myndigheter. Enova skal i sin satsing på demonstrasjon av nye teknologier, så langt det er hensiktsmessig gitt mål og føringer i avtalen mellom OED og Enova, ta hensyn til Energi21 sine prioriteringer ved støtte til relevante prosjekter og aktiviteter.

4.2 Koordinering med andre aktører

I samsvar med punkt 6 i avtalen med OED skal Enova ha et nært samarbeid med næringslivet og forskningsmiljøer, virkemiddelaktører og relevante direktorater. Enova skal ha regelmessig kontakt og koordinere sin virksomhet med relevante myndigheter som forvalter virkemidler av betydning for virksomheten og bidra til å sikre godt samspill og klare grensedragninger.

Enova skal samarbeide med Miljødirektoratet om videreutvikling av kunnskap om mulige klimatiltak og måling og rapportering av utslippseffektene.

4.3 Kommunikasjon og informasjon

Det er viktig å ha god kontakt og informasjonsflyt mellom Enova og departementet. Begge parter må få kunnskap om forestående hendelser av positiv så vel som negativ art. Det er spesielt viktig at Enova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle.

Det forventes at Enova synliggjør oppnådde resultater på sitt område. Det forventes samtidig at Enova tar kontakt med Olje- og energidepartementet for avklaring om politisk ledelse i departementet skal være en del av den konkrete synliggjøringen.

5 Rapportering og resultatoppfølging

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter er angitt i henholdsvis vedlegg 3 og 4.

5.1 Halvårsrapport

Enova skal **innen 20. september 2017** oversende en halvårsrapport for 2017. Krav til innhold i halvårsrapporten følger av avtalens punkt 9.2.

5.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Enova skal **innen 8. november 2017** oversende en særskilt redegjørelse av overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2018. Punkt 5.2 i Instruks for økonomistyring av Energifondet legges til grunn for rapportering av risiko- og vesentlighetsvurderinger for hele Enovas virksomhet.

Enova skal orientere departementet om vesentlige endringer i risikovurderingene, samt status for tiltak og kontrollaktiviteter som er iverksatt for å bringe disse risikofaktorene ned til et akseptabelt nivå.

5.3 Årsrapport

Enova skal **innen 15. mars 2018** oversende en samlet årsrapport for virksomheten i 2017, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på Enovas nettsider så snart årsberetning og årsregnskap for Enova SF og årsregnskap for Energifondet er godkjent av foretaksmøtet.

Krav til innhold i årsrapporten følger av avtalens punkt 9.1 og vedlegg 5. Enova må påse at foretakets årsrapport gir et dekkende bilde av virksomheten for 2017.

Prosjektregnskap

Enova bes utarbeide et prosjektregnskap for Prosjekt 42 som viser utgifter som er direkte knyttet til gjennomføring av prosjektet i henhold til prosjektplan/budsjett, jf. punkt 6.1.2. Under kapittel VI Årsregnskap skal det utarbeides en oppstilling som viser prosjektregnskap og eventuelle forventede resterende utgifter til ferdigstilling mot budsjett for Prosjekt 42.

5.4 Kontroll og oppfølging av tilskudd

Enova skal **innen 31. mai 2018** oversende en særskilt redegjørelse av foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere. Det vises her spesielt til punkt 6.1 i Instruks for økonomistyring av Energifondet og overordnet regelverk for Enovas tilskuddsforvaltning av midlene fra Energifondet.

5.5 Rapportering av statsstøtte

For å ivareta rapporteringskravet i ESAs retningslinjer for støtte til miljø og energi 2014-2020, jf. punkt 3.2.7, er det opprettet et nasjonalt register for statsstøtte. I dette registeret skal all tildelt statsstøtte over 500 000 EUR registreres. Enova skal sørge for at denne rapporteringsforpliktelsen ivaretas.

5.5.1 Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte

Enova skal **innen 31. mars 2018**, i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, oversende en oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte i 2017.

Rapporteringen skal inneholde en oversikt over utbetalt statsstøtte i 2017 under regelverket for gruppeunntak, ordninger godkjent av ESA, samt til prosjekter som er individuelt godkjent av ESA. Rapporteringen skal sammenstilles med de opprinnelige budsjettene.

Rapporteringen om faktisk utbetalt statsstøtte fra Energifondet skal både rapporteres aggregert og spesifiseres per programområde. Departementet understreker at støtte fra Energifondet, som ikke regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, ikke skal rapporteres.

For enkelttildelinger og gruppeunntak med varighet utover 2017 skal det også rapporteres på hva som forventes utbetalt fremover i tid.

6 Budsjett og fullmakter

Enova har ansvar for å planlegge virksomheten i 2017 slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i dette brevet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I henhold til § 12 i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004, har Riksrevisjonen rett til å kreve informasjon, innsyn og kontroll med at midlene nyttes i samsvar med forutsetningene.

Det er viktig at Enova sørger for organisering, utvikling og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivisering, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor budsjetttrammene.

6.1 Energifondet

Budsjettert disponibel ramme for Energifondet som stilles til disposisjon for Enova i 2017 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse i Energifondet 1.1.2017	8 411 791 464
B Overføring til Energifondet	2 586 000 000
C Sum	10 997 791 464
D Forpliktelser ved utgangen av 2016	-6 980 665 419
E Tilsagnsfullmakt for 2017	400 000 000
F Administrasjon	-156 500 000
G Budsjettert disponibel ramme for Energifondet for 2017	4 260 626 045

Ad. punkt A: Energifondets samlede midler, inntående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2017. Av disse midlene er om lag 56 mill. kroner renteinntekter opptjent i 2016.

Ad. punkt B: Overføring til Energifondet fra statsbudsjettet, hvorav 630 mill. kroner er anslag på inntekter fra påslaget på nettatariffen i 2017. Enova skal påse at midlene fra påslaget på nettatariffen blir innbetalt til Energifondet som forutsatt etter forskrift om Energifondet § 3, jf. § 6.

Ad. punkt D: Forpliktelser som er pådratt i 2016 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt E: Enova SF har i 2017 adgang til å gi tilsagn for inntil 400 mill. kroner utover disponible midler i Energifondet, det vil si summen av udekkede forpliktelser (nye og gamle) ved utløpet av budsjettåret må være innenfor 400 mill. kroner.

Ad. punkt F: Fastsatt ramme for administrasjon for Enova SFs forvaltning av Energifondet for 2017, jf. punkt 6.1.1.

Ad. punkt G: Enova gis fullmakt til å pådra forpliktelser med unntak av administrasjon for Energifondet innenfor ovennevnte budsjetterte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor inntående disponible midler på fondets konto i Norges Bank.

Overføring av midler fra Energifondets konto i Norges Bank vil bli foretatt på bakgrunn av oversendt betalingsanmodning (i pdf-format) til postmottak@oed.dep.no.

6.1.1 Administrasjon

I henhold til vedtektene for Energifondet skal administrasjon knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet dekkes av Energifondet. Departementet vektlegger at administrasjonen skal være effektiv og at utgiftsveksten holdes innenfor et realistisk og

rimelig nivå. Det er forutsatt at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Departementet har fastsatt rammen for administrasjon til inntil 156,5 mill. kroner i 2017, hvorav 5 mill. kroner er øremerket Prosjekt 42. Det er lagt til grunn et innsparingskrav på 1 mill. kroner i administrasjonsrammen for 2017. Rammen inkluderer merverdiavgift. Midlene skal benyttes til administrasjon knyttet til ivaretagelsen og forvaltningen av midlene fra Energifondet.

Enova skal være en liten og fleksibel organisasjon. Det betyr at organisasjonen må kunne tilpasses mulige endringer i forvaltningsoppdraget.

Administrasjonstilskudd vil bli utbetalt på bakgrunn av oversendt elektronisk faktura i EHF-format til departementets organisasjonsnummer 977 161 630. Administrasjonstilskuddet skal deles opp i minst fire terminbeløp.

Virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling (Prosjekt 42)

Enova har foreslått å gjennomføre et prosjekt for helhetlig virksomhetsstyring og organisasjonsutvikling. Enova har identifisert et potensiale for å hente ut kvantitative og kvalitative gevinster gjennom mer bruk av moderne teknologi og forbedrede arbeidsprosesser. En slik effektivisering berører kjernesystemene som benyttes i søknads- og saksbehandlingen, prosjektoppfølgning og rapportering. Arbeidet omfatter forenkling, digitalisering og automatisering og skal gi gevinster internt i Enova og for brukerne. Det vises til brev av 8. november 2016 fra Enova for en nærmere beskrivelse av Prosjekt 42.

Departementet legger Enovas kostnadsanslag på 45 mill. kroner til grunn som budsjetttramme for Prosjekt 42, som er planlagt i perioden 2017-2019. Departementet forutsetter at Enova benytter fri egenkapital til å dekke deler av prosjektkostnadene.

Enova bes om å anvende Digitaliseringsrådet til kvalitetssikring av digitaliseringsprosjekter, jf. Digitaliseringsrådets anbefalinger om prosjektgjennomgang (<https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/digitaliseringsradet>).

Departementet ber Enova oversende en konkret fremdriftsplan til orientering **innen 20. september 2017**. Departementet ber om å bli holdt orientert om arbeidet i eier- og kontaktmøtene. Det vises for øvrig til punkt 5.3.1 når det gjelder prosjektregnskap.

6.2 Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer

Revidert budsjett og plan for Energifondet

Enova skal **innen 20. september 2017** oversende revidert budsjett og plan for Energifondet for 2017. Det skal redegjøres for større endringer og avvik i finansiell ramme for Energifondet, forventet disponeringer av midler og forventet energiresultat sammenlignet med opprinnelig forslag til budsjett og plan for Energifondet for 2017.

Administrasjon

Enova skal **innen 20. september 2017** oversende regnskap per 31. juli og prognose for resten av året. Eventuelle avvik mellom budsjett og eventuelt revidert budsjett for 2017 skal forklares.

Oversendelsen vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende midler til administrasjon for 2017.

Påslaget på nettariffen

Fra og med 2017 budsjetteres inntektene fra påslaget på nettariffen i statsbudsjettet. Disse inntektene (kap. 5582, post 72) inngår i de samlede overføringer til Energifondet på utgiftssiden i statsbudsjettet under kap. 1825, post 50. Enova bes om å oversende oppdatert anslag for inntekter fra påslaget på nettariffen i 2017 **innen 20. september 2017**.

7 Plan og budsjett for 2018

7.1 Administrasjon

Forslag til administrasjonsramme (inkludert merverdiavgift) for Enova SF knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet i 2018 skal oversendes **innen 8. november 2017**.

Forslaget skal spesifiseres og sammenstilles med regnskap for 2016 og gjeldende budsjett for 2017. Regnskap per 30. september 2017 skal vedlegges.

Oversendelsen skal inneholde en vurdering av anvendelsen av midler i 2017, inklusive hvordan eventuelle satsinger eller innsparinger er gjennomført sammenlignet med foregående år, jf. forutsetningen om at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Forslag til endringer fra gjeldende budsjett for 2017 skal forklares. Eventuelle nye satsinger skal begrunnes og det skal redegjøres for eventuelle innsparinger og omprioriteringer som foreslås gjennomført sammenlignet med inneværende år.

På basis av forslaget vil departementet fastsette rammen for administrasjon for Enova SF i 2018 og tildeling til Prosjekt 42.

7.2 Budsjett og plan for Energifondet

Enova skal **innen 8. november 2017** oversende budsjett og plan for Energifondet for 2018, med tilhørende vurderinger av de ulike markedsområdene, herunder en vurdering av prosjekttilgang og en vurdering av generelle markedsforhold.

8 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 8, vil Olje- og energidepartementet med dette meddele at Enova SF for 2017 gis tilskudd som beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 14. desember 2016.

-
- Vedlegg 1: Avtale av 14. desember 2016 mellom Den norske stat v/Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet
 - Vedlegg 2: Overordnet regelverk for Enovas tilskuddsforvaltning av midlene fra Energifondet
 - Vedlegg 3: Frister for rapportering i 2017
 - Vedlegg 4: Møteplan for 2017
 - Vedlegg 5: Krav til innhold i årsrapport

Avtale

mellom Den norske stat ved Olje- og energidepartementet

og

Enova SF

om forvaltningen av midlene fra Energifondet i perioden
1. januar 2017 til 31. desember 2020

Fortale

Enova SF ble opprettet ved kongelig resolusjon av 1. juni 2001, jf. også Ot.prp. nr. 35 (2000-2001), Innst. O. nr. 59 (2000-2001) og Besl. O. nr. 75 (2000-2001). Enova har siden vært et viktig energipolitisk virkemiddel. I de politiske føringene for foretaket er det lagt vekt på langsiktighet og fleksibilitet i finansingen av virksomheten. Foretakets styre er tillagt stor faglig frihet. Departementets styring skjer på overordnet nivå, der fireårige avtaler om forvaltningen av midlene som Stortinget stiller til rådighet for Enova har stått sentralt.

Denne avtalen om forvaltningen av midlene i Energifondet gjelder fra 1. januar 2017 til 31. desember 2020, og er den femte avtalen mellom departementet og Enova.

I utformingen av avtalen er det sett hen til Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030, Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 401 S (2015-2016), og oppfølgingen av Meld. St. 13 (2014-2015) om ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU.

Det er lagt til grunn at Enova, i samspill med det øvrige virkemiddelapparatet, skal være et sentralt virkemiddel i utviklingen av framtidens energisystem, omstillingen til lavutslippssamfunnet og oppfyllelsen av Norges forpliktelser til utslippsreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor fram mot 2030.

Det er lagt til grunn at Enova skal bidra på regjeringens prioriterte innsatsområder i klimapolitikken knyttet til reduserte utslipp i transportsektoren, miljøvennlig skipsfart, styrke Norges rolle som leverandør av fornybar energi samt utvikling av lavutslippsteknologi i industrien og ren produksjonsteknologi.

De overordnede målene for Enovas virksomhet skal være å bidra til reduserte klimagassutslipp og styrket forsyningsikkerhet for energi, samt teknologiutvikling som på lengre sikt også bidrar til reduserte klimagassutslipp.

Målstrukturen legger til rette for god balanse mellom satsingene innenfor forsyningsikkerhet for energi og reduserte klimagassutslipp, samt langsiktige og kortsiktige resultater.

Det skal prioriteres prosjekter som gir reduserte klimagassutslipp. Dette innebærer at omstillingen til en mer klimavennlig transportsektor vil være et stort arbeidsfelt i avtaleperioden. Herunder utvikling av infrastruktur for utslippsfri transport både på sjø og på land.

Det er viktig å ivareta forsyningsikkerheten for strøm på veien mot målet om lavutslippssamfunnet. Effektiv bruk av energi vil bidra til et mer økonomisk og miljømessig bærekraftig energisystem. Enova skal bidra til energieffektivisering, særlig tiltak som senker forbruket av strøm vinterstid, og økt fleksibilitet i etterspørselen etter strøm.

Avtalen medfører en dreining fra støtte til kjente produksjonsteknologier over mot innovasjon og utvikling av nye energi- og klimaløsninger tilpasset framtiden. Dette inkluderer også teknologiprojekter som kan gi reduserte klimagassutslipp globalt.

Enova kan rekruttere prosjekter fra alle sektorer. Områder der norsk næringsliv allerede besitter særlig kompetanse, som for eksempel prosessindustrien og maritim sektor skal prioriteres.

Olje- og energidepartementets styring av Enova skal skje på et overordnet nivå, i hovedsak gjennom denne avtalen. Det utarbeides også årlige oppdragsbrev. Organiseringen og styringen av Enova er avgjørende for at virksomheten effektivt kan utnytte ressursene som blir stilt til rådighet.

Det er lagt til rette for at Enova skal ha stor faglig frihet til å utvikle virkemidler og tildele støtte til enkeltprosjekter basert på foretakets kunnskap og erfaring med de relevante markedene.

Det er lagt til rette for at Enova kan drive fram varige markedsendringer ved å bygge ned tekniske og markedsmessige barrierer for nye løsninger.

Det er lagt til rette for at Enova skal kunne ha en liten og fleksibel organisasjon og prioritere innsatsen der mulighetene for å påvirke utviklingen er størst.

Det er forutsatt at Enova skal ha en langsiktig, fleksibel og forutsigbar finansiering.

Det er lagt til grunn at Enova, i tråd med Meld. St. 27 (2013-2014) om et mangfoldig og verdiskapende eierskap – Eierskapsmeldingen, er blant de ledende i sin bransje når det gjelder HMS, samt har oppmerksomhet om dette overfor leverandører og forretningspartnere.

Det er en visjon at introduksjon og utbredelse av energi- og klimaeffektive teknologier- og løsninger på sikt kan bidra til økt verdiskaping.

1 Parter

Parter i denne avtalen er Den norske stat v/Olje- og energidepartementet (OED) og Enova SF (Enova).

2 Avtalens funksjon

Enova skal forvalte midlene fra Energifondet på vegne av Olje- og energidepartementet. I denne avtalen fastsettes vilkår for Enovas forvaltning av midlene.

Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet skal skje innenfor rammene av det årlige oppdragsbrevet.

3 Formål

Enova og Energifondets formål er å bidra til reduserte klimagassutslipp og styrket forsyningsikkerhet for energi, samt teknologiutvikling som på lengre sikt også bidrar til reduserte klimagassutslipp.

4 Delmål

Enova skal fremme:

- a. Reduserte klimagassutslipp som bidrar til å oppfylle Norges klimaforpliktelse for 2030.
- b. Økt innovasjon innen energi- og klimateknologi tilpasset omstillingen til lavutslippssamfunnet.
- c. Styrket forsyningsikkerhet gjennom fleksibel og effektiv effekt- og energibruk.

Enova skal etablere virkemidler med sikte på å oppnå varige markedsendringer. Energieffektive og klimaeffektive løsninger bør på sikt bli foretrukket uten støtte.

Aktiviteten kan rettes inn mot alle sektorer.

5 Tilføring av midler til Energifondet

Delmålene, målindikatorene og de særlige føringene er basert på at Energifondet tilføres minimum følgende inntekter i årene 2017 til og med 2020:

- For budsjettåret 2017 overføres det 1 956 mill. kroner til Energifondet, herunder 1 656 mill. kroner i avkastning fra Fond for klima, fornybar energi og energiomlegging.
- Den årlige bevilgningen som overføres til Energifondet trappes opp til 2 mrd. kroner fra og med 2018.
- I tillegg kommer inntektene fra påslaget på nettariffen, anslagsvis 630 millioner kroner årlig.

I tillegg stilles det til disposisjon tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.

6 Rammer for virkemidlene

Som grunnlag for utforming av virkemidler skal Enova ha kontakt med markedsaktørene og god innsikt i de forskjellige markedene de opererer i.

Enova skal rette innsatsen mot de siste fasene av innovasjonskjeden. Det omfatter løsninger der den viktigste forskningsaktiviteten er avsluttet slik at de er modne for å utprøves i større skala. Enova kan bidra til markedsmodning fram til teknologiene eventuelt blir konkurransedyktige i markedet.

Enovas virkemidler skal være rettet mot å bygge ned tekniske og markedsmessige barrierer for introduksjon og utbredelse av nye energi- og klimaløsninger. Virkemidlene skal utformes med sikte på å utløse prosjekter som ellers ikke ville blitt realisert.

Enova skal prioritere innsatsen der mulighetene for å påvirke utviklingen er størst og mot teknologier og løsninger som er tilpasset lavutslippssamfunnet. Null- og lavutslippsløsninger skal prioriteres.

Ved utformingen av virkemidler rettet mot ny energi- og klimateknologi skal Enova legge vekt på mulighetene for global spredning, og påfølgende utslippsreduksjoner. Til grunn for tildelinger skal det ligge en vurdering av innovasjonshøyde og gjennomføringsevne.

Enova skal ha rutiner for bruk av tredjepartsvurderinger ved tildelinger til større prosjekter
Enovas virkemidler bør ikke intervensere i allerede velfungerende markeder.

Enova skal ha rutiner for å evaluere sine virkemidler.

Geografisk avgrensning

Enova kan støtte prosjekter i Norge og i norsk økonomisk sone. Enova kan også støtte prosjekter på skip registrert i NIS eller NOR, eller som har operasjoner i norske farvann. Enova kan støtte norsk deltakelse i prosjekter innenfor rammen av Horisont 2020, som ERA-NET Cofund-ordningen.

Koordinering med andre myndigheter

Enova skal ha regelmessig kontakt, og koordinere sin virksomhet, med andre myndigheter som forvalter virkemidler av betydning for energi- og klimatiltak. I forvaltningen av midlene skal Enova bidra til et godt samspill og klare grensdragninger mot andre relevante virkemiddelaktører, som Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, Miljødirektoratet, Husbanken, Statens vegvesen, Kystverket, Norges vassdrags- og energidirektorat og Direktoratet for byggkvalitet. Det årlige oppdragsbrevet vil kunne inneholde utdypende formuleringer.

Statsstøtteregelverket

Den støtten som gis skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

7 Målintikatorer

Det er formålet (punkt 3), delmålene (punkt 4) og rammene for virkemidlene (punkt 6) som skal være førende for utviklingen av Enovas virkemidler.

Det er utarbeidet fire målintikatorer som underveis i avtaleperioden skal gi indikasjon på Enovas måloppnåelse, og som utgjør ett av flere grunnlag for styringsdialogen mellom departementet og Enova.

For avtaleperioden 1.1.2017 – 31.12.2020 legges det til grunn at følgende nivå indikerer god måloppnåelse:

- klimaresultater tilsvarende 0,75 millioner tonn CO₂-ekv. i ikke-kvotepiktig sektor
- energiresultater tilsvarende 4 TWh
- effektresultater tilsvarende 400 MW
- innovasjonsresultater tilsvarende utløst innovasjonskapital på 4 milliarder kroner

Resultatene skal være kontraktsfestet eller realisert, eller dokumentert på annen måte, jf. vedlegg om måling av kvantitative resultater.

7.1 Forutsetninger om eksterne forhold

En forutsetning for at fondsmidlene skal utløse endringer i markedet, er at det finnes en generell investeringsvilje og -evne i markedet. Dette påvirkes i stor grad av forhold som ligger utenfor Enovas kontroll. Avtalens målintikatorer er fastsatt på bakgrunn av de økonomiske utsiktene ved inngangen til 2017. Det legges til grunn at det ikke skjer vesentlige endringer i politiske rammebetingelser, tilførte midler, priser på energi og CO₂-utslipp eller investeringstakten i økonomien som i vesentlig grad påvirker Enovas mulige måloppnåelse.

8 Særlige vilkår

Det stilles særlige vilkår på enkelte områder:

Enova skal bidra til utvikling av drivstoffinfrastruktur for utslippsfri land- og sjøtransport, herunder el og hydrogen.

Enova skal tilby en rettighetsbasert ordning for offentlig tilgjengelig ladeinfrastruktur for elbil. Støtten skal ikke gjelde for privatpersoner.

Enova skal tilby en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger. Ordningen skal være knyttet til skattesystemet slik at brukere også kan velge å få utbetalt støtten som en del av det årlige skatteoppgjøret. Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 250 millioner kroner til denne ordningen.

Enova skal ha et landsdekkende tilbud av informasjons- og rådgivningstjenester.

Enova skal ivareta driften og utviklingen av energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg.

Virkemidler som etableres på bakgrunn av særlige vilkår skal utformes i tråd med avtalens øvrige bestemmelser, jf. særlig punktene 3, 4, og 6.

9 Rapportering

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Energifondet. Informasjon skal være pålitelig, nøyaktig og relevant.

Enova har plikt til å oppbevare prosjektinformasjon i minimum 10 år etter at et prosjekt er avsluttet.

9.1 Årlig resultat- og aktivitetsrapport

Enova skal hvert år utarbeide en resultat- og aktivitetsrapport. Rapporten skal oversendes OED og publiseres elektronisk på Enovas nettsider.

Det skal i rapporten redegjøres for Enovas arbeid med å oppfylle avtalens formål og delmål. Det skal inngå en beskrivelse av virkemidler, aktiviteter og resultater og en kort vurdering av markedsutsiktene framover. I rapporteringen skal Enova benytte relevante indikatorer som kan synliggjøre effekten av innsatsen.

Enova skal rapportere kvantitative resultater og det skal framgå hvordan Enova ligger an i forhold til målindikatorene. Det inkluderer en oversiktlig framstilling av kontraktsfestede resultater fordelt på de ulike markedsområdene med tilhørende støtte. Det skal framgå hvordan kontraktsfestede resultater senere er korrigert for kanselleringer, sluttrapporterte og realiserte resultater. Det skal gis en oversikt over den geografiske fordelingen av prosjektene

Det skal framgå hvordan avtalens særlige vilkår er ivaretatt.

I rapporten skal det skilles mellom ulike energikilder/bærere. Resultater av bioenergi skal spesifiseres etter type. I rapportering av klimareultater skal fordelingen mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor fremkomme.

Enova skal rapportere status og framtidsutsikter, herunder oppnådd spredning og potensiale for videre spredning, for utvalgte kategorier av energi- og klimateknologi.

Rapporten skal inneholde oversikt over disponerte midler, kontraktsfestede-, sluttrapporterte-, og realiserte resultater for foregående avtaleperiode. Det skal korrigeres for eventuelle kanselleringer.

Det årlige oppdragsbrevet kan inneholde ytterligere føringer for innholdet i årsrapporten.

9.2 Halvårsrapportering

Enova skal oversende en forenklet halvårsrapportering. Det skal i rapporten redegjøres kort for Enovas aktiviteter og deres arbeid med å oppfylle avtalens formål og delmål. Rapporten skal inneholde en sammenstilling og oversikt av halvårets kvantitative resultater.

9.3 Prosjektoversikt

Enova skal gjøre enkelt tilgjengelig en oversikt over støttede prosjekter. Informasjonen skal være søkbar og som et minimum inneholde prosjekt-ID, prosjektittel, markedsområde, resultat, støttebeløp, status, søker, kommune og fylke. For porteføljen av ny energi- og klimateknologiprojekter skal det også føres status for teknologiene.

10 Eiermøter og kontaktmøter

Hver av partene kan til enhver tid be om møte med den annen part for å informere om særlige forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen, eller som for øvrig er av interesse for den annen part.

Partene skal avholde minst to eiermøter og to kontaktmøter årlig. Eiermøtene skal være en arena der eiersaker drøftes mellom departementet og styret. I kontaktmøtene skal det informeres om plan, budsjett, resultater, regnskap, strategi og andre forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen.

Dialogen mellom OED og Enova skal til enhver tid være innenfor rammene av lov av 30. august 1991 nr. 71 (statsforetaksloven) §§ 23 og 38 om styrets myndighet og om foretaksmøtets myndighet og sammensetning, og Ot.prp. nr. 35 (2000-2001).

11 Informasjon om forhold av vesentlig betydning for den annen part eller for gjennomføring av avtalen

Hver av partene skal uten hensyn til det som ellers er fastsatt i avtalen, straks gi den annen part informasjon om forhold som er eller kan være av vesentlig betydning for gjennomføringen av avtalen, vedtatte strategier og budsjetter eller som for øvrig vil være av vesentlig betydning for den annen part å kjenne til. Herunder i en situasjon der Enova ser at målindikatorene ikke lenger er innenfor rekkevidde.

Slik informasjon skal gis skriftlig i brev form.

12 Avtalens varighet

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 13 eller 14, gjelder avtalen til 31. desember 2020.

13 Revisjon av avtalen

Hver av partene kan be den annen part om revisjon av avtalen når det foreligger særlige forhold som vil påvirke muligheten for å nå avtalens målindikatorer. For departementet kan slike særlige forhold være endring i tilføring av midler, endring i de politiske føringene for Enovas arbeid eller endring i myndighetsbestemte rammevilkår. For Enova kan slike særlige forhold for eksempel være ytre forhold som er utenfor Enovas kontroll. Anmodning om slik avtalerevisjon skal være skriftlig i brev form. Det skal redegjøres for de endringer som ønskes gjennomført og begrunnelsen for dette.

14 Mislighold

Ved vesentlig mislighold av avtalen kan OED si opp avtalen med tre måneders varsel. Departementet kan også si opp avtalen dersom det er grunn til å anta at avtalen vil bli vesentlig misligholdt. OED skal på forhånd varsle Enova om forhold og om begrunnelsen for at det vurderes å si opp avtalen. Tilsvarende gjelder ved vesentlig mislighold, eller fare for vesentlig mislighold, av Enovas forpliktelser etter andre offentlige regelverk som gjelder for forvaltningen av Energifondets midler.

Dersom en videreføring av avtalen vil påføre Energifondet vesentlige tap, eller fare for slikt tap, kan OED si opp avtalen med øyeblikkelig virkning. Avtalen skal likeledes kunne sies opp av OED dersom vesentlige forutsetninger for avtalen faller bort, eller dersom forvaltningen

av Enova eller denne avtalen, som følge av endringer i departementsstrukturen, overføres til et annet departement enn OED.

15 Intensjon om ny avtale

Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte i 2020, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med 1. januar 2021. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra 1. januar 2021 skal gjelde i fire nye år, jf. Energifondets vedtekter.

Oslo 14. desember 2016

For Olje- og energidepartementet

Andreas H. Eriksen
ekspedisjonssjef

For Enova SF

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

Vedlegg

Om måling av kvantitative resultater

I dette vedlegget redegjøres det for hvordan Enova skal godskrives kvantitative resultater. Vedlegget tar for seg hvert av de fire målindikatorene.

I Generelle prinsipper

Enova skal så langt det lar seg gjøre rapportere resultater mot alle målindikatorene fra prosjekter som mottar støtte.

Som hovedregel stipuleres resultater fra det enkelte prosjekt i kontrakten mellom støttemottaker og Enova.

Ved beregning av resultater skal det tas hensyn til hva det mest sannsynlige alternativet til å gjennomføre prosjektene er, dvs. etablere en baseline/kontrafaktisk alternativ. Det kan blant annet være at støttemottaker ville ha gjennomført et mindre ambisiøst tiltak, eller fortsatt med eksisterende løsninger uten å gjøre ytterligere investeringer.

Prosjekter som innebærer etablering av ny eller utvidet virksomhet kan isolert sett gi økt absolutt energibruk og/eller klimagassutslipp. Dersom Enovas virkemidler fører til at det samtidig blir tatt i bruk ny teknologi/nye løsninger som gir lavere spesifikk energibruk eller klimagassutslipp kan denne effektiviseringen føres som resultat.

Et prosjekt kan bidra til resultatene for flere av målindikatorene.

II Klimaresultater

Klimaresultater måles i tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂-ekv.) per år. Omregning til tonn CO₂-ekv. skal skje ved bruk av internasjonalt anerkjente GWP-faktorer (Global Warming Potential).

Det kan føres klimaresultater fra prosjekter som bidrar til effektivisering av bruken av fossile energibærere og konvertering til energibærere med lavere utslipp.

Det kan føres klimaresultater fra prosjekter som bidrar til lavere klimagassutslipp fra prosesser.

Det kan føres klimaresultat for prosjekter som gir økt produksjon av fornybart brensel og drivstoff. Fornybart brensel og drivstoff omfatter de energibærerne som oppfyller vilkårene for fornybarhet i fornybardirektivet (2009/28/EF). Biodrivstoff skal være avansert biodrivstoff.

III Energiresultater

Energiresultater måles i kilowattimer (kWh) per år.

Det kan føres energiresultater fra prosjekter som bidrar til en effektivisering av alle typer energibruk.

Det kan også føres energiresultater for utnyttelse av spillvarme og andre energiresurser som ellers vil gå tapt.

Det kan føres energiresultat for prosjekter som gir økt produksjon av fornybar energi. Fornybar energi omfatter alle energikilder som oppfyller vilkårene for fornybarhet i fornybardirektivet (2009/28/EF). Biodrivstoff skal være avansert biodrivstoff.

Når det skal beregnes energiresultat fra støtte til varmepumper skal omgivelsesvarmen ikke regnes som energibruk.

IV Effekresultater

Effekresultater måles i kilowatt (kW).

Enova kan føre effekresultater for prosjekter som gir redusert effektbehov og økt fleksibilitet i kraftsystemet. Det omfatter blant annet tiltak som er egnet til å begrense vinterlast og redusere kortsiktige lasttopper.

V Innovasjonsresultater

Enova kan føre innovasjonsresultater fra prosjekter som bidrar til økt innovasjon innen energi- og klimateknologi.

Innovasjonsresultater måles ved utløst kapital i kroner. Med utløste kapital menes den delen av prosjektets investeringskostnader som utløses gjennom støtten fra Enova, fratrukket støtte fra Enova og andre offentlige virkemidler.

VI Resultater som ikke enkelt kan kontraktsfestes

Infrastrukturprosjekter

For infrastrukturprosjekter hvor faktisk bruk av infrastrukturen er utenfor anleggseiers kontroll, og støttemottaker dermed ikke kan forplikte seg for andres bruk av infrastrukturen, skal det rapporteres kvantitative resultater basert på forventet utnyttelse/bruk av infrastrukturen. Etter at prosjektet har vært i normal drift i en periode skal Enova oppdatere resultatene basert på faktisk bruk. Det vil være opp til Enova å vurdere i hvilken grad et prosjekt egner seg for et kontraktsfestet resultat eller ikke.

Adferd

For prosjekter der Enovas resultater ikke er kontraktsfestet og i praksis er avhengig av adferd kan resultater beregnes. Det skal gjøres særskilte analyser for å etterprøve beregningene og beregningsmetodene.

Regelverk for Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet

Fastsatt av Olje- og energidepartementet desember 2012

Innhold

I	INNLEDNING	3
1	Bakgrunn.....	3
II	ENERGIFONDET	3
2	Generelt.....	3
3	Mål for forvaltningen av Energifondet.....	4
	Kriterier for støtte fra Energifondet	4
4		4
5	Tilskudd	4
5.1	Vedtak	4
5.2	Tilskuddsbrev	5
5.3	Registrering av tilsagn m.m.	5
6	Oppfølging av tilskudd.....	5
6.1	Utbetaling.....	5
6.2	Tilbakebetaling	6
6.3	Oppfølging og kontroll	6
III	ANDRE BESTEMMELSER	6
7	Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten	6
8	Forvaltningslovens bestemmelser	6
9	Oppfølging og kontroll.....	7
10	Evaluering	7

I INNLEDNING

1 Bakgrunn

Enova SF (heretter "Enova") har i oppgave å forvalte midlene i Energifondet. Enova og Energifondets formål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi, jf. Enova og Energifondets vedtekter.

Virksomheten skal styrke forsyningssikkerheten og redusere utslippene av klimagasser.

II ENERGIFONDET

2 Generelt

Energifondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for arbeidet med energiomlegging.

Retningslinjer for etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten fremgår av kapittel 6 i "Bestemmelser om økonomistyring i staten" (Finansdepartementet 12. desember 2003) og "Reglement for økonomistyring i staten" (Kronprinsreg. res. av 12. desember 2003). Det vises for øvrig til "Veileder om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten" utgitt av Finansdepartementet i juni 2004.

Formålet med bestemmelsene er å sikre effektiv og hensiktsmessig utforming og oppfølging av tilskuddsordningen.

Enova skal forvalte midlene fra Energifondet i samsvar med Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet, Stortingets vedtak knyttet til klimameldingen, energiloven med tilhørende Forskrift om innbetaling av påslag på nett tariffen til Energifondet, Energifondets vedtekter, de til enhver tids gjeldende fireårige avtaler mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet. Forvaltningen skal videre være i tråd med andre myndighetsvedtak av betydning for fondets midler. Enova kan innføre endringer eller fastsette ytterligere regler for hvordan støtteordninger skal forvaltes.

Statsstøtteregelverket begrenser tillatt støtteintensitet, jf. EFTAs overvåkningsorgans (ESA) retningslinjer for statsstøtte. Maksimale støttesatser og større enkelttildelinger skal være innenfor statsstøtteregelverkets rammer. Kumulasjon av forskjellig støtte, for eksempel fra ulike støttegivere, må ikke medføre at maksimal tillatt støtteintensitet overskrides. Der statsstøtteregelverket krever individuell notifikasjon av støttetildelinger skal Enova legge til rette for at notifikasjonen til ESA kan finne sted kort tid etter styrevedtak.

3 Mål for forvaltningen av Energifondet

Olje- og energidepartementet og Enova SF inngår fireårige avtaler som blant annet fastsetter hovedmål, mål for arbeidet med energi- og klimateknologi og resultatmål for anvendelse av midlene i Energifondet. Departementet utarbeider årlige tildelingsbrev som utdyper og kompletterer de føringer og mål som ligger i den gjeldende fireårige avtalen.

Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at målene nås og pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt. Enovas tildeling av støttemidler fra Energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier.

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Energifondet.

Enova skal kontrollere informasjonen støttemottakeren sender inn som har betydning for beregning av tilskuddsbeløp, jf. punkt 6.3.8.1 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Kontrolltiltakene skal dokumenteres. Krav til kontroll av informasjon fra støttemottaker og rapportering beskrives nærmere i de fireårige avtalene mellom Olje- og energidepartementet og Enova.

4 Kriterier for støtte fra Energifondet

Enova utarbeider kriterier for støtte fra Energifondet. Kriteriene skal være tydelige, objektive og transparente. Kriteriene skal publiseres på Enovas hjemmeside.

Støtte fra Energifondet gis i samfinansiering med bedrifter eller andre kilder. En forutsetning for støtten er at prosjektene fullfinansieres.

Enova skal bare støtte prosjekter innenfor norsk territorium og norsk økonomisk sone, og søker må være en ansvarlig juridisk person, eller foretak registrert i foretaksregister eller tilsvarende i Norge. Støtte vil bli gitt til fremtidig arbeid og kan ikke gis med tilbakevirkende kraft.

5 Tilskudd

5.1 Vedtak

Enova gir tilskudd til prosjekter basert på en skjønnsmessig vurdering av prosjektet art, av søker og av støttebehov. Omfanget av støtten må i tillegg tilfredsstillende statsstøttereguleringen under EØS avtalen, jf. pkt. 6. Støtten skal spesifiseres i en kontrakt mellom Enova og mottaker av støtten.

Tilskudd gis på betingelse av at støtten benyttes etter nærmere spesifiserte forutsetninger og at oppfyllelsen av disse verifiseres med hensiktsmessige rapporteringskrav. Tilskudd kan utbetales med terminbeløp når prosjektets omfang

og varighet gjør dette hensiktsmessig. Utbetaling av terminbeløp gjøres betinget av tilfredsstillende milepelsrapportering av fremdrift, resultater og ressursanvendelse

Tilskudd kan bli avkortet i mangel av tilfredsstillende rapportering.

Tilskuddsmottaker kan også bli pålagt å tilbakebetale hele eller deler av tilskuddet dersom støtten ikke har blitt anvendt i samsvar med forutsetningene.

5.2 Tilskuddsbrev

Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad bekreftes med et tilskuddsbrev. Tilskuddsbrev sendes hver enkelt mottaker, eller til en instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilsagn videre. Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg og Enovas kontrakt skal beskrive:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning (tidspunkt(er), rutiner mv)
- vilkår for bruken av midlene, betingelser/frist for bortfall av tilsagn og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- krav til rapportering og oppbevaring av dokumentasjon
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10, dvs. at det overfor tilskuddsmottakeren tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.
- reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet, tilbakebetalingsregler mv.
- forbehold om eventuelt for mye utbetalt tilskudd.

5.3 Registrering av tilsagn m.m.

Tilsagn om tilskuddsbeløp skal registreres slik at Enova har oversikt over inngåtte forpliktelser.

6 Oppfølging av tilskudd

6.1 Utbetaling

Tilskuddsbeløp skal utbetales i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten art. 6.3.5. Det skal ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at mottakeren kan plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det bevilgede beløpet.

For investeringstiltak som det tar tid å gjennomføre, kan utbetaling skje i flere deler etter hvert som det mottas rapport om fremdriften.

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i overensstemmelse med vedtaket om

tilskuddet og at tilskuddsmottaker har sendt inn påkrevet dokumentasjon eller aksept av vilkår dersom det er stilt krav om det.

Enova skal følge bestemmelsene om systemer og rutiner ved utbetaling omtalt i kap. 3. i Bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003.

6.2 Tilbakebetaling

Enova skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling, dersom en sluttavregning medfører at mottakeren skal tilbakebetale for mye utbetalt beløp. Der det er utbetalt for mye i fast årlig tildeling til et prosjekt som videreføres i etterfølgende år, kan tildelingen for etterfølgende år reduseres med et beløp tilsvarende det som er for mye utbetalt.

Enova kan kreve tilbakebetalt forholdsmessig andel av prosjektets finansiering eller gi avkortning av støttebeløp i tilfeller der det er oppstått kostnadsbesparelser i forhold til planene, eller det er realisert uforutsette inntekter til prosjektet.

6.3 Oppfølging og kontroll

Enova kan kreve tilleggsdokumentasjon og iverksette tiltak for å verifisere all informasjon som framlegges i forbindelse med søknad om støtte.

I forbindelse med tildeling av støtte vil Enova stille krav til rapportering om prosjektets framdrift, resultater og ressursanvendelse. Rapporter fra tilskuddsmottakere skal gjøre det mulig å vurdere graden av måloppnåelse i forhold til de resultatkrav som er satt og prosjektets planer. Enova kan iverksette kontrolltiltak for å etterprøve slik rapportering og for å ivareta hensynet til at midlene benyttes etter forutsetningene.

Rapportering fra tilskuddsmottaker kan etter avtale erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder hvis disse gir relevant og tilfredsstillende informasjon.

Enova kan stille krav til attestasjon fra autorisert revisor vedrørende regnskapsmessige forhold eller andre nærmere spesifiserte oppfølgingskriterier.

III ANDRE BESTEMMELSER

7 Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten

Tilsagn om tilskudd vil bli gitt innenfor rammen av Energifondets budsjett for det aktuelle år, samt i medhold av særskilt tilsagnsfullmakt når det måtte foreligge.

8 Forvaltningslovens bestemmelser

Enova er unntatt fra reglene om enkeltvedtak og klage for vedtak fattet av Enova om tildeling av midler fra Energifondet, jf. Innst. O. nr. 41 (2002-2003) og Besl. O. nr. 54 (2002-2003). Forslaget ble fremmet i Ot. prp. 86 (2001-2002).

For øvrig skal Enova påse at forvaltningslovens bestemmelser følges.

9 Oppfølging og kontroll

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av støtte, skal Enova ha systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til oppgave å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler.

Enova skal føre kontroll med at energiloven § 4-4 og bestemmelser gitt i eller i medhold av Forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet overholdes. Herunder skal Enova kontrollere eventuelle avvik mellom fakturert uttak av elektrisk energi og faktisk forbruk av elektrisk energi.

10 Evaluering

Olje- og energidepartementet legger opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet skal evalueres jevnlig.

Vedlegg 2

Regelverk for Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet

Fastsatt av Olje- og energidepartementet desember 2012

Innhold

I	INNLEDNING	3
1	Bakgrunn.....	3
II	ENERGIFONDET	3
2	Generelt.....	3
3	Mål for forvaltningen av Energifondet.....	4
	Kriterier for støtte fra Energifondet	4
4		4
5	Tilskudd	4
5.1	Vedtak	4
5.2	Tilskuddsbrev	5
5.3	Registrering av tilsagn m.m.	5
6	Oppfølging av tilskudd.....	5
6.1	Utbetaling.....	5
6.2	Tilbakebetaling	6
6.3	Oppfølging og kontroll	6
III	ANDRE BESTEMMELSER	6
7	Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten	6
8	Forvaltningslovens bestemmelser	6
9	Oppfølging og kontroll.....	7
10	Evaluerings	7

I INNLEDNING

1 Bakgrunn

Enova SF (heretter "Enova") har i oppgave å forvalte midlene i Energifondet. Enova og Energifondets formål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi, jf. Enova og Energifondets vedtekter.

Virksomheten skal styrke forsyningssikkerheten og redusere utslippene av klimagasser.

II ENERGIFONDET

2 Generelt

Energifondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for arbeidet med energiomlegging.

Retningslinjer for etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten fremgår av kapittel 6 i "Bestemmelser om økonomistyring i staten" (Finansdepartementet 12. desember 2003) og "Reglement for økonomistyring i staten" (Kronprinsreg. res. av 12. desember 2003). Det vises for øvrig til "Veileder om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten" utgitt av Finansdepartementet i juni 2004.

Formålet med bestemmelsene er å sikre effektiv og hensiktsmessig utforming og oppfølging av tilskuddsordningen.

Enova skal forvalte midlene fra Energifondet i samsvar med Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet, Stortingets vedtak knyttet til klimameldingen, energiloven med tilhørende Forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet, Energifondets vedtekter, de til enhver tids gjeldende 4-årige avtaler mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet. Forvaltningen skal videre være i tråd med andre myndighetsvedtak av betydning for fondets midler. Enova kan innføre endringer eller fastsette ytterligere regler for hvordan støtteordninger skal forvaltes.

Statsstøtteregulverket begrenser tillatt støtteintensitet, jf. EFTAs overvåkningsorgans (ESA) retningslinjer for statsstøtte. Maksimale støttesatser og større enkelttildelinger skal være innenfor statsstøtteregulverkets rammer. Kumulasjon av forskjellig støtte, for eksempel fra ulike støttegivere, må ikke medføre at maksimal tillatt støtteintensitet overskrides. Der statsstøtteregulverket krever individuell notifisering av støttetildelinger skal Enova legge til rette for at notifiseringen til ESA kan finne sted kort tid etter styrevedtak.

3 Mål for forvaltningen av Energifondet

Olje- og energidepartementet og Enova SF inngår fireårige avtaler som blant annet fastsetter hovedmål, mål for arbeidet med energi- og klimateknologi og resultatmål for anvendelse av midlene i Energifondet. Departementet utarbeider årlige tildelingsbrev som utdyper og kompletterer de føringer og mål som ligger i den gjeldende fireårige avtalen.

Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at målene nås og pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt. Enovas tildeling av støtte midler fra Energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier.

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Energifondet.

Enova skal kontrollere informasjonen støttemottakeren sender inn som har betydning for beregning av tilskuddsbeløp, jf. punkt 6.3.8.1 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Kontrolltiltakene skal dokumenteres. Krav til kontroll av informasjon fra støttemottaker og rapportering beskrives nærmere i de fireårige avtalene mellom Olje- og energidepartementet og Enova.

4 Kriterier for støtte fra Energifondet

Enova utarbeider kriterier for støtte fra Energifondet. Kriteriene skal være tydelige, objektive og transparente. Kriteriene skal publiseres på Enovas hjemmeside.

Støtte fra Energifondet gis i samfinansiering med bedrifter eller andre kilder. En forutsetning for støtten er at prosjektene fullfinansieres.

Enova skal bare støtte prosjekter innenfor norsk territorium og norsk økonomisk sone, og søker må være en ansvarlig juridisk person, eller foretak registrert i foretaksregister eller tilsvarende i Norge. Støtte vil bli gitt til fremtidig arbeid og kan ikke gis med tilbakevirkende kraft.

5 Tilskudd

5.1 Vedtak

Enova gir tilskudd til prosjekter basert på en skjønnsmessig vurdering av prosjektet art, av søker og av støttebehov. Omfanget av støtten må i tillegg tilfredsstillende statsstøtteregelverket under EØS avtalen, jf. pkt. 6. Støtten skal spesifiseres i en kontrakt mellom Enova og mottaker av støtten.

Tilskudd gis på betingelse av at støtten benyttes etter nærmere spesifiserte forutsetninger og at oppfyllelsen av disse verifiseres med hensiktsmessige rapporteringskrav. Tilskudd kan utbetales med terminbeløp når prosjektets omfang

og varighet gjør dette hensiktsmessig. Utbetaling av terminbeløp gjøres betinget av tilfredsstillende milepelrapportering av fremdrift, resultater og ressursanvendelse

Tilskudd kan bli avkortet i mangel av tilfredsstillende rapportering. Tilskuddsmottaker kan også bli pålagt å tilbakebetale hele eller deler av tilskuddet dersom støtten ikke har blitt anvendt i samsvar med forutsetningene.

5.2 Tilskuddsbrev

Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad bekreftes med et tilskuddsbrev. Tilskuddsbrev sendes hver enkelt mottaker, eller til en instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilsagn videre. Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg og Enovas kontrakt skal beskrive:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning (tidspunkt(er), rutiner mv)
- vilkår for bruken av midlene, betingelser/frist for bortfall av tilsagn og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- krav til rapportering og oppbevaring av dokumentasjon
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10, dvs. at det overfor tilskuddsmottakeren tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.
- reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet, tilbakebetalingsregler mv.
- forbehold om eventuelt for mye utbetalt tilskudd.

5.3 Registrering av tilsagn m.m.

Tilsagn om tilskuddsbeløp skal registreres slik at Enova har oversikt over inngåtte forpliktelser.

6 Oppfølging av tilskudd

6.1 Utbetaling

Tilskuddsbeløp skal utbetales i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten art. 6.3.5. Det skal ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at mottakeren kan plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det bevilgede beløpet.

For investeringstiltak som det tar tid å gjennomføre, kan utbetaling skje i flere deler etter hvert som det mottas rapport om fremdriften.

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i overensstemmelse med vedtaket om

tilskuddet og at tilskuddsmottaker har sendt inn påkrevet dokumentasjon eller aksept av vilkår dersom det er stilt krav om det.

Enova skal følge bestemmelsene om systemer og rutiner ved utbetaling omtalt i kap. 3. i Bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003.

6.2 Tilbakebetaling

Enova skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling, dersom en sluttavregning medfører at mottakeren skal tilbakebetale for mye utbetalt beløp. Der det er utbetalt for mye i fast årlig tildeling til et prosjekt som videreføres i etterfølgende år, kan tildelingen for etterfølgende år reduseres med et beløp tilsvarende det som er for mye utbetalt.

Enova kan kreve tilbakebetalt forholdsmessig andel av prosjektets finansiering eller gi avkortning av støttebeløp i tilfeller der det er oppstått kostnadsbesparelser i forhold til planene, eller det er realisert uforutsette inntekter til prosjektet.

6.3 Oppfølging og kontroll

Enova kan kreve tilleggsdokumentasjon og iverksette tiltak for å verifisere all informasjon som framlegges i forbindelse med søknad om støtte.

I forbindelse med tildeling av støtte vil Enova stille krav til rapportering om prosjektets framdrift, resultater og ressursanvendelse. Rapporter fra tilskuddsmottakere skal gjøre det mulig å vurdere graden av måloppnåelse i forhold til de resultatkrav som er satt og prosjektets planer. Enova kan iverksette kontrolltiltak for å etterprøve slik rapportering og for å ivareta hensynet til at midlene benyttes etter forutsetningene.

Rapportering fra tilskuddsmottaker kan etter avtale erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder hvis disse gir relevant og tilfredsstillende informasjon.

Enova kan stille krav til attestasjon fra autorisert revisor vedrørende regnskapsmessige forhold eller andre nærmere spesifiserte oppfølgingskriterier.

Kommentert [RaHu1]:

Kap. 3 omhandler felles standarder og systemer for budsjettering, regnskapsføring og betalingsformidling på alle nivåer i staten.

Formålet med kapittel 3 er å sikre at virksomhetene anvender fullstendige og konsistente budsjett- og regnskapsprinsipper og har effektiv og sikker betalingsformidling.

Formatert: Utheving

III ANDRE BESTEMMELSER

7 Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten

Tilsagn om tilskudd vil bli gitt innenfor rammen av Energifondets budsjett for det aktuelle år, samt i medhold av særskilt tilsagnsfullmakt når det måtte foreligge.

8 Forvaltningslovens bestemmelser

Enova er unntatt fra reglene om enkeltvedtak og klage for vedtak fattet av Enova om tildeling av midler fra Energifondet, jf. Innst. O. nr. 41 (2002-2003) og Besl. O. nr. 54 (2002-2003). Forslaget ble fremmet i Ot. prp. 86 (2001-2002).

For øvrig skal Enova påse at forvaltningslovens bestemmelser følges.

9 Oppfølging og kontroll

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av støtte, skal Enova ha systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til oppgave å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler.

Enova skal føre kontroll med at energiloven § 4-4 og bestemmelser gitt i eller i medhold av Forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet overholdes. Herunder skal Enova kontrollere eventuelle avvik mellom fakturert uttak av elektrisk energi og faktisk forbruk av elektrisk energi.

10 Evaluering

Olje- og energidepartementet legger opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet skal evalueres jevnlig.

Oversikt over rapporteringskrav

Frister	Aktivitet
28. februar	Årsrapport for 2016
31. mars	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte
31. mai	Redegjørelse for foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere
15. august	Oversendelse av utredning om biogass
20. september	Halvårsrapport
20. september	Revidert budsjett og plan for Energifondet
20. september	Oversendelse av regnskap per 31. juli og prognose for resten av året for Enova SF
20. september	Framdriftsplan for Prosjekt 42
20. september	Oppdatert anslag for inntektene fra påslaget på nettariffen
8. november	Forslag til administrasjonsramme for etterfølgende år knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet
8. november	Budsjett og plan for Energifondet for etterfølgende år
8. november	Redegjørelse for overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger
15. mars 2018	Årsrapport for 2017

Møteplan for 2017

Dato	Aktuelle tema for møtene
Mars	Kontaktmøte
21. mars kl. 09.00-12.00	Drøfting av årsrapport for 2016 - Er resultatene i henhold til fastsatte mål og rammer? - Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål - Langtidsperspektiv - Er det grunnlag for endringer i rapporteringen for neste år?
Juni	Foretaksmøte
20. juni kl. 14.00-14.30	
Juni	Eiermøte
20. juni kl. 14.30-16.30	- Oppfølging av avtalen, herunder resultater og måloppnåelse - Enova orienterer om ivaretagelse av samfunnsansvar, jf. Meld. St. 27 (2013-2014)
September	Kontaktmøte
26. september kl. 09.00-12.00	- Revidert budsjett og strategi for Energifondet 2017 - Halvårsrapport for 2017
Desember	Eiermøte
14. desember kl. 09.00-11.00	- Oppfølging av avtalen - Energifondets budsjett og prioriteringer 2018 - Enova orienterer om risiko- og vesentlighetsvurderinger - Departementet orienterer om foreløpig oppdragsbrev for 2018

Olje- og energidepartementet kommer tilbake til nærmere sakliste for møtene.

Krav til innhold i årsrapport

Del I Leders beretning

Følgende innhold bør inngå i del I som signeres av virksomhetens leder:

- Lederens overordnede vurdering av de samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for året.
- En overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for året.
- Kort omtale av de sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater.
- Kort omtale av viktige ytre og indre utviklingstrekk og rammebetingelser som vil kunne få innvirkning på virksomhetens resultater framover.

Del II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Omtale av foretaket, departementstilhørighet og tilknytningsform beskrives. Deretter presenteres samfunnsoppdraget, med hovedvekt på ansvarsområde og overordnede mål. Samarbeid med andre virksomheter kan også omtales her. Vesentlige endringer som angår foretaket og samfunnsoppdraget omtales.

Omtale av organisasjonen

Enovas organisasjonsstruktur angis, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart, foretakets toppledelse navngis, antall ansatte og årsverk oppgis, og hvor foretaket er lokalisert. Vesentlige endringer som gjelder organisasjonen omtales.

Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Det skal utarbeides nøkkeltall fra årsregnskapet til Energifondet som kan bidra til å beskrive utviklingen av virksomheten. I tillegg skal følgende nøkkeltall fra årsregnskapet til Enova SF presenteres i del II:

1. Årsverk
2. Samlet tildeling
3. Utnyttelsesgrad
4. Administrasjonstilskudd
5. Lønnsandel av administrasjonstilskudd
6. Lønnsutgifter per årsverk
7. Konsulentandel av administrasjonstilskudd

Nøkkeltallene skal gi nyttig informasjon om virksomheten, og de skal kunne brukes til sammenligning over tid.

Del III Årets aktiviteter og resultater

Følgende innhold skal inngå i del III:

1. Redegjørelse for oppnådde resultater, der det inngår:
 - a. Graden av måloppnåelse skal forklares på bakgrunn av styringsparametere tilhørende de mål og eventuelle oppdrag som er beskrevet i oppdragsbrev og avtale. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.
 - b. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer
2. Analyse og vurderinger (av resultater, oppnådde effekter og effektiv ressursbruk)
3. En samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget

Fremstillingen bør være systematisk og oversiktlig. Bruk gjerne tabeller og diagrammer. Selv om årsrapportens del III skal omhandle årets resultater, vil bruk av tidsserier sette årets resultater i en sammenheng, og derfor være nyttig.

Del IV Styring og kontroll i virksomheten

Følgende innhold bør inngå i Del IV:

- Overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten
- Redegjøre for virksomhetens overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger og de viktigste tiltak som er gjennomført for å adressere disse.

Del V Vurdering av framtidsutsikter

I denne delen vurderer virksomheten sin evne til å løse samfunnsoppdraget og oppfylle overordnede mål i et framoverskuende perspektiv. Del V bør ta opp forhold som har blitt aktuelle i løpet av året og som virksomheten mener vil ha betydning for de kommende år.

Del VI Årsberetning og årsregnskap for Enova SF

Det skal utarbeides årsregnskap for Enova SF med revisors beretning og årsberetning fra styret, jf. statsforetaksloven §§ 39 og 41.

Det skal redegjøres for samfunnsansvar i henhold til forventningene som er omtalt i Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap.

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør og øvrige ledende ansatte skal tas inn som eget punkt i årsberetningen.

Note i årsregnskapet om lønnskostnader skal vise samlet godtgjørelse til ledende ansatte, fordelt på lønn, annen godtgjørelse og kostnadsført pensjon.

VII Årsregnskap for Energifondet

Det skal utarbeides separat årsregnskap for Energifondet, jf. punkt 4.2 i Instruks for økonomistyring av Energifondet.